

Nemzeti hagyományaink ápolása címen a megváltozott gazdasági élethez és a felmerült új kulturális szükségletekhez való alkalmazkodást sürgeti, mert tanügyünk nem fejlődött a korszak fejlődésének mértéke és iránya szerint. Nagyobb tér kell az önálló gondolkodás fejlesztésének, a természettudományok tanításának. Az egyéneket nemzetté kell nevelni. Szükséges a nemzeti öntudat öregbítésére és élénkítésére szolgáló hagyományok ápolása. S hogy ez maradandó legyen, az iskola tartsa fenn az érintkezést a volt növendékekkel. Becsülje meg az iskola a maga, valamint a város és vidéke multjának emlékeit; volt kiváló tanítóinak, legjobb tanítványainak arcképét el kell helyezni az intézetben; gyűjtse és őrizze az iskola az illető vidék népszokásait, viseletét, mese- és mondavilágát. Dezső Lipót a bremerhaveni nyolc osztályú népiskola tantervét és ennek indokolását ismerteti. Horváth Dezső állami tanfelügyeletünk bajait fejtegeti, tanfelügyelői szakközlönyt és szakkönyvtárt sürget, mert a tanfelügyelők továbbképzésének, önművelésének szervei teljesen hiányzanak. Ez a szempont nagyon rokonszenves lesz minden pedagógus előtt, aki a pedagógiai felügyelet, vezetés feladatát látja. Fontos gondolat van a tanfelügyelők kiválasztására, előzetes nevelésére vonatkozó pontban is. A többi cikkek is indokolják, hogy e vállalkozást figyelemmel kísérjük.

Néptanítók Lapja (XLVI. évfolyam, 1913, szerkeszti és kiadja a vallás- és közoktatásügyi miniszterium; a szerkesztőség feje Körösi Henrik). A miniszterium a szerkesztést főként azért vette magára, hogy ilyen módon a néptanítósággal közvetlen érintkezésbe lépjen. A lap mindenre ki akar terjeszkedni, ami a tanítóságot és az iskolát érdekli; a szerkesztőség beköszöntőjéből az derül ki, hogy a népoktatás belső fejlődésén akarnak dolgozni a tanítóság továbbképzése útján. Az eddigi számokban minta-tanítások, hazai és külföldi lapszemlék, nevezetes művekből való pedagógiai, iskolaegészségügyi kivonatok, rövid ismertetések, az országgyűlés tanácskozásairól való tudósítások, a tanítóság már meglévő alkotásairól szóló h iradások és létesíthetőkre célzó indítások, ismeretterjesztő rovat, mutatják a szerkesztés élénkségét. A közélet több ismert férfia írt egy-egy cikket «Az én tanítóm» címmel. A többi közlemény sorában Kemény Ferenc (1. sz.) egy nemzetközi körkérdés eredményét ismerteti s maga arra, hogy mi a legsürgősebb tanügyi reform, a felnőttek (szülők, tanítók) nevelését, az önnevelést jelöli meg ilyenül. Málnai Mihály a munkaiskola kérdéséhez szolgáltat adalékot Zürich tanítóságának 1912 szeptember 26-ki tanácskozásait ismertetve (2. sz.). Alexander Bernát (3—5. sz.) nagyobb dolgozatban az önképzés útjait és eszközeit írva

címül, ennek nehézségeit fejtegeti s különösen hangsúlyozza, hogy az önképzés nem az értelem, a tanulás, a gondolkodás dolga első sorban, hanem a jellem ügye; akaraterő, magunk iránti őszinteség, türelem és kitartás kell hozzá. Náray-Szabó Sándor államtitkár a gyogyepedagógiai intézetek körét és feladatát, szervezetét mutatja be (4. sz.). Kemény F. a modern iskoláknak arra a nagy hibájára figyelmeztet (6. sz.), hogy ezek kisebb, szellemileg vagy anyagilag kiváltáságos körnek az iskolái, s így nem végezhetik a mai kor szellemében való demokratizáló és szocializáló nevelést. Nehézzé teszik növénydeikeiknek az életben való eligazodást s igen eltérővé teszik a vagyonos és szegény gyermek nevelését. Ezek az új iskolák ugyan fontosak mint kísérletek, de a nép iskoláivá nem lehetnek. Az 1. számban Imre Sándor cikksorozatát kezdett *„Tanügyi lapjaink és a köznevelés”* címmel; eddig a tanügyi lapok és a nevelési irodalom viszonyát, s a tanügyi lapoknak a nevelői gondolkodásra való hatását tárgyalta.

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny (XLVI. évfolyam, 1912—13, szerkeszti dr. Lévay Ede). 9. szám. Az 1912. évi közgyűlés matematikai szakosztályáról szóló Tudósítás után a matematikai oktatás nemzetközi bizottságának működéséről ír Visnya Aladár, idézve Klein-nek azt a nézetét, hogy az összehordott nagy anyagot mindenik nemzet külön-külön dolgozza fel a maga szükségletei szerint. A matematikai oktatás reformjára vonatkozó összes dolgozatok bibliográfiája Goldziher Károly összeállításában jelenik meg, de mint az amerikai Bureau of Education kiadványa. Bonkáló Sándor az orosz középiskolák 1912. évi tantervéből ismerteti az orosz nyelv és irodalom tanítására vonatkozó részt: az eddig teljesen filológiai tanítás helyett az anyanyelvnek és irodalmának történeti és összehasonlító, szóval tudományos tanítását rendelték el; a IV. osztálytól fogva tanítják az orosz nyelvet történeti alapon s a VIII-ban ismertetik a világirodalom főbb remekeit. 10. szám. A múlt évi közgyűlés magyar nyelvi szakosztályában Négyesy László a fogalmazástanítást tárgyalta tisztán gyakorlati szempontból, határozott viszonyokat és szükségleteket tartva szem előtt. A kormány várható intézkedéséig is bizonyos feladatait látja a tanárságnak a mai állapotok javítására nézve. Legfőbb teendők: 1. Tervszerűbb eljárás létesítése. 2. Foglalkozzanak a magyar nyelv tanárai a stilsztika elméleti kérdéseivel, tanulmányaikban is, de az ahhoz értők irodalmilag is. 3. Foglalkozzanak a módszer és a tanítás segédeszközökének kérdésével, közöljenek tanárok számára diszpozíciókat s ilyenek sorozatát, esetleg szerkesszenek ily célú vezérkönyveket. 4. Alakítsák az egész tanítást egyrészt gyakorlatibbá és tárgyiasabbá, másrészt eszmé-